

ATATÜRK ÜNİVERSİTESİ

2020-2021 GÜZ YARIYILI UZAKTAN ÖĞRETİM UYGULAMA İLKELERİ

Uzaktan öğretim, bilişim teknolojileri desteği ile süreçleri iyi planlanmış, zengin öğretim içerik ve etkinliklerin önemli bir kısmının eşzamansız (asenkron) olarak sunulduğu, eşzamansız etkinlikleri desteklemek ve öğrenci ile etkileşime yoğun bir şekilde yer verip, onların derse katılımını teşvik ederek öğrenmeye karşı motivasyonlarını ve derse yönelik aidiyet duygusunu geliştirmek amacıyla canlı derslerle desteklendiği bir öğretim sürecidir.

Bu sebeple derslere ait içeriklerin önemli bir kısmının, eşzamansız olarak daha önceden kaydedilerek hazırlanan video kayıtları, ders sunuları ve notları, ödevler, forumlar, kısa sınavlar (quiz), sınavlar, projeler, tartışmalar gibi içerik ve etkinlikler şeklinde planlanması gerekir. Canlı sınıf (eşzamanlı/senkron) uygulamaları ise derslerin eşzamansız olarak planlanan süreçlerini desteklemek ve tamamlamak amacıyla çoğunlukla etkileşimli olarak yürütülmesi amacıyla en üst düzeyde hizmet edecek şekilde planlanması gerekir. Etkili canlı sınıf uygulamaları için Üniversitemiz ekitapları arasında yer alan "[Uzaktan Öğretimde Canlı Ders Uygulama İlkeleri ve Örnekleri](#)" adlı kitap incelenebilir.

Memnun edici bir uzaktan öğretim için Üniversitemiz Öğretme ve Öğrenmeyi Geliştirme Uygulama ve Araştırma Merkezi (ATAÖGEM) tarafından düzenlenen eğitim materyallerine merkezin sayfasından erişilebileceği gibi Üniversitemiz [Pandemi Dönemi Uzaktan Öğretim Platformu](#) aracılığıyla da güncel bilgilendirmeler ve eğitim materyalleri hem öğretim elemanları hem de öğrencilerimiz ile düzenli olarak güncellenerek paylaşılmaktadır. Güncel gelişmeleri takip etmek amacıyla bu platformun takip edilmesi gerekir.

Derslerin Planlanması ve Yürütülmesi

Uzaktan öğretim süreçleri önlisans, lisans ve lisansüstü seviyelerdeki bütün programlar için Üniversitemiz kurumsal öğretim yönetim sistemimiz olan Ders Bilgi Sistemi (DBS) üzerinden yürütülmelidir. Dersi yürüten öğretim elemanlarının aşağıdaki hususlara uygun olarak eğitimi sürdürmeleri esastır.

- Öğretim elemanı adına tanımlı her ders için ders izlencelerinin DBS'ye yüklenmesi ve ayrıca her bir hafta için öğrencilere yönelik ders içerikleri ve etkinlikleri tanımlanmalıdır.
- Dersin eşzamansız yürütülecek içeriğinin zengin materyal ve etkinliklerde desteklenmesi esastır. Bu kapsamda DBS'de her bir hafta için verilmesi gereken ders ile ilgili en az üç eğitsel içerik (daha önceden kayda alınarak hazırlanan ders videosu, ders notu, sunu, okuma metinleri, dış kaynak bağlantıları vb.) ve/veya etkinlik (forum tartışma, ödev, proje, kısa sınav, alıştırma, sınav vb.) yer almalıdır. Verilen ödev, tartışma, forum gibi etkinliklerin ne şekilde değerlendirmeye katılacağına da izlencede belirtilmesi gerekir.
- Öğrencilerin dersle ilgili soru veya taleplerinin özellikle ÖBS, DBS ve e-posta aracılığı ile takip edilerek en geç iki iş günü içerisinde cevaplanması, öğrencilerle etkili iletişim kurulması gerekir.
- Ders ile ilgili duyurular için OBS ve/veya DBS duyuru sistemlerinin kullanılması gerekir. İletişim amacıyla kullanılacak diğer iletişim kanalları (WhatsApp, sosyal medya vb.) kullanılması durumunda, ileride yaşanabilecek hukuki sorunlarda kanıt oluşturması açısından bu kanallar üzerinden yapılan duyuruların OBS ve/veya DBS kanallarından da kayıtlı olarak iletilmesi gerekir.
- Canlı dersler kurumsal olarak DBS platformunda entegre çalışan Big Blue Button (BBB) platformundan yapılacaktır. Canlı derslere devam ile ilgili olarak öğrencinin tabii olduğu yönetmelikteki devam şartları uygulanır.
- Canlı dersler ilgili ders için OBS'ye tanımlanan ders saatleri içerisinde yapılmalı ve ders başlangıcından itibaren kaydedilmelidir. DBS'de tanımlı her ders için; 1-3 kredilik dersler için 45-60 dakika (1 oturum), 4-6 kredilik ders için 60-90 dakika (2 oturum), 7-10 kredilik ders için 90-135 dakika (3 oturum) canlı ders yapılması zorunludur.

- g. Planlı canlı derslere ilave olarak farklı platformlar kullanılmak suretiyle yapılacak canlı derslerin kayıtları ve/veya bağlantı linkleri de DBS’de ilgili haftaya eklenmelidir.

DBS’de Ders Birleştirme

Ders birleştirme yapılabilir. Ancak birleştirilen dersler için tek ders ücret ödenir. DBS’de ders birleştirme yapılırken aşağıdaki kurallara uyulmalıdır.

- h. Birinci (gündüz) ve ikinci öğretim derslerinin birleştirilmesinde gündüz çalışarak gece öğrenim gören öğrencilerin var olması durumunda canlı derse katılamama durumu göz önünde bulundurularak birleştirme yoluna gidilmemesi gerekir. Birinci öğretim ile birleştirilen ikinci öğretim dersleri için gündüz ek ders ücreti ödenir.
- i. Müfredat değişikliklerinden kaynaklı olarak OBS’de farklı şube gibi tanımlanan ancak normalde tek bir ders olarak yapılan dersler DBS de birleştirilmelidir. Bu durumda olan dersler için ek ders ücreti ödenmesinde bir ders esas alınır.

Ders ücreti ödemelerinde Yükseköğretim Kurulunun 18.09.2020 tarih, E.58487 sayılı ve “Ders Yüğü ve Ek Ders Ücretleri” konulu yazısında ifade edilen hususlar dikkate alınacaktır. Bu yüzden bütün derslerin eşzamanlı ve eşzamansız süreçleri dersin öğretim planında belirlenen öğrenme çıktılarına ulaşılacak şekilde planlanması ve yürütülmesi gerekir.

Ölçme Değerlendirme

Uzaktan öğretimle yürütülen derslerde sonuç görmeye yönelik ölçme değerlendirme etkinliklerinin yanı sıra süreç odaklı ölçme değerlendirme etkinlikleri de kullanılabilir. Dijital ortamlarda yapılacak sınavlarda “şeffaflık ve denetlenebilirlik” ilkesi esas alınarak DBS ve/veya sınavın yapıldığı dijital ortamlar tarafından sağlanan güvenlik imkânları azami ölçüde uygulanmalıdır. DBS aracılığıyla eşzamanlı ve eşzamansız olarak yapılan ödev, tartışma, proje, alıştıırma, kısa sınav ile kanıtlanabilecek türden DBS’deki öğrenci hareketleri (*ör.* bir öğrencinin DBS’ye deki derse ait etkinlikleri takip edip etmediği, yüklenen bir videoyu izleyip izlemediği, izlediyse ne kadar süre ile izlediği *vb.*) ölçme değerlendirme süreçlerinde göz önünde bulundurulabilir. Öğrencilerin etkinliklerden alacakları puanlar ile yüz yüze veya çevrimiçi olarak yapılacak sınav puanlarıyla birlikte geçme notuna dâhil edilebilir. Ancak ölçme değerlendirmenin nasıl yapılacağı ve puanlama şekli ders izlencesinde açıkça belirtilerek öğrencilere dönem başında bildirilmelidir.

Dezavantajlı grup (engelli, yabancı uyruklu *vb.*) olarak nitelendirilen öğrencilerin derslere ve sınavlara erişimlerinin sağlanabilmesi ve dijital ortamda sağlıklı bir şekilde yürütülebilmesi için gerekli tedbirler dersi veren öğretim elemanı tarafından alınmalıdır.